

ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

17,5 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΣΕ 40 ΓΛΩΣΣΕΣ

ΒΙΒΛΙΟ Ι

Το Αστέρι του Βορρά

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: NORTHERN LIGHTS
Από τις Εκδόσεις SCHOLASTIC PUBLICATIONS, Λονδίνο 1995
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το Αστέρι του Βορρά**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Philip Pullman
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Κώστια Κοντολέων
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Κασαπίδης
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Αναστασία Σακελλαρίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχοτά

© Philip Pullman, 1995
© Εικόνες εξωφύλλου: David Scutt, 1998
Cover reproduced by permission of Scholastic Ltd
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 1998

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 1998
Εικοστή τέταρτη ανατύπωση: Ιούλιος 2016, 48η χιλιάδα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-960-274-252-5
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-960-496-494-9

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοαντύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ

ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΟΥ
ΒΟΡΡΑ

Μετάφραση:
Κώστια Κοντολέων

Πρόλογος:
Μάνος Κοντολέων

ΕΙΚΟΣΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η Τριλογία του Κόσμου:

Το Αστέρι του Βορρά, 1998, μετ. Κώστια Κοντολέων
Ο Άρχοντας των δύο Κόσμων, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Το Κεχρμπαρένιο Τηλεσκόπιο, 2002, μετ. Κώστια Κοντολέων

Για ενηλίκους:

Τα παραμύθια των αδελφών Γκριμ, 2013, μετ. Κώστια Κοντολέων

Λογοτεχνία για παιδιά:

Η Λίλα, ο Τσανγκ και ο άσπρος ελέφαντας, 2000
μετ. Κώστια Κοντολέων
Ο κόμης και ο μαύρος κνηγός, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Τζακ ο Φτεροπόδαρος, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Ο ιππότης του ρολογιού, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Αυτό που ήμουν κάποτε, 2001, μετ. Κώστια Κοντολέων
*Η Αχτύπητη Παρέα του Νιου Κατ: Κέρινα ομοιώματα
και κάλπικα σελίνια*, 2004, μετ. Κώστια Κοντολέων
*Η Αχτύπητη Παρέα του Νιου Κατ: Στοιχήματα, κλοπές
και μασκαρέματα*, 2004, μετ. Κώστια Κοντολέων
Η Σάλι Λόκχαρτ και τα ρουμπίνια στις στάχτες, 2006,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως
Το Σκιάχτρο και ο υπηρέτης του, 2007, μετ. Άννα Κοντολέων
Η Σάλι Λόκχαρτ και ο μάγος του βορρά, 2007,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως
Η Σάλι Λόκχαρτ και η τίγρη στο πηγάδι, 2008,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως
Η Σάλι Λόκχαρτ και η ξυπόλυτη περιγίπισσα, 2009,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως

Εικονογραφημένα:

Ένας γάτος με παπούτσια μαγικά, 2002, μετ. Κώστια Κοντολέων

Μέσα στην άγρια τούτη άβυσσο,
μήτρα που γέννησε τη γη και θα 'ναι κι ο τάφος της.
Εντός της, μήτε γη μήτε θάλασσα
μήτε αέρας και φωτιά ξεχωριστά υπάρχουν.
Κι όλα μαζί παλεύουν και χτυπιούνται
κι έτσι θα κάνουν στους αιώνες,
παρεκτός κι ο Πλάστης ο Παντοδύναμος
αλλιώς προστάξει και με το σκοτεινό του υλικό
καινούργιους κόσμους φτιάξει.
Έτσι, λοιπόν, ο συνετός Δαίμονας
πάνω απ' αυτή την άγρια άβυσσο στάθηκε,
δίπλα στο χείλος του Άδη, ζυγιάζοντας
το τολμηρό ταξίδι του.

ΤΖΟΝ ΜΙΛΤΟΝ
Χαμένος Παράδεισος, Βιβλίο 2

Το Αστέρι του Βορρά είναι το πρώτο μέρος μιας τριλογίας.

Η πρώτη ιστορία διαδραματίζεται σ' ένα σύμπαν παρόμοιο με το δικό μας, αλλά διαφορετικό με πολλούς τρόπους.

Η δεύτερη στο σύμπαν που ξέρουμε.

Η τρίτη κινείται ανάμεσα στα «σύμπαντα».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ	13
-------------------------------------	----

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ – Οξφόρδη

1. Η καράφα με το Τοκάι	19
2. Τι σημαίνει Βορράς	36
3. Το Τζόρνταν της Λύρας	54
4. Το αληθειόμετρο	93
5. Το κοκτέιλ πάρτι	110
6. Τα δίχτυα που έγιναν παγίδες για τη Λύρα	129
7. Τζον Φάα	143
8. Απογοήτευση	166
9. Οι κατάσκοποι	179

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ – Μπολβάνγκα

10. Ο πρόξενος και η αρκούδα	205
11. Η πανοπλία	227
12. Το χαμένο αγόρι	252
13. Ξιφομαχία	264

14. Τα φώτα του Μπολβάνγκαρ	283
15. Τα κλουβιά των δαιμονίων	302
16. Η ασημένια λαιμητόμος	320
17. Οι μάγισσες	336

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ – Σβάλμπαρντ

18. Ομίχλη και πάγος.....	367
19. Αιχμαλωσία	388
20. Μονομαχία μέχρι θανάτου	410
21. Το καλωσόρισμα του λόρδου Άσριελ.....	430
22. Προδοσία.....	451
23. Η γέφυρα προς τ' αστέρια	463

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Στις μέρες μας είναι γεγονός πως πολλά είναι τα λογοτεχνικά βιβλία που γράφονται και κυκλοφορούν. Κι αν μέσα σε όλη αυτή τη συγγραφική και εκδοτική υπερπαραγωγή είναι δύσκολο στον αναγνώστη να επιλέξει εκείνο το έργο που περισσότερο θα του αρέσει, κάποιες παρόμοιες δυσκολίες συναντά και ο συγγραφέας, καθώς προσπαθεί να βρει όσο πιο ευφάνταστους τρόπους μπορεί για να μετατρέψει την αρχική του έμπνευση σε ένα λογοτεχνικό κείμενο που θα μπορέσει να προσελκύσει το ενδιαφέρον των αναγνωστών του.

Γι' αυτό, λοιπόν, τον λόγο πολύ συχνά συναντάμε έργα που οι συγγραφείς τους θέλησαν να τους προσφέρουν πέρα από τη βασική υπόθεση, πέρα από μια λογοτεχνική έκφραση, πέρα από μια ολοκληρωμένη παρουσίαση των ηρώων και κάτι ακόμα, ένα κάποιο στοιχείο που θα κάνει τον αναγνώστη να μείνει περισσότερο στο συγκεκριμένο έργο, να το επιλέξει, να το διαβάσει με ενδιαφέρον και στο τέλος, όταν πια θα έχει φτάσει στην τελευταία σελίδα, να έχει τη βεβαιότητα πως όσος καιρός και αν περάσει και όσες αναγνώσεις κι αν επακολουθήσουν το συγκεκριμένο έργο θα παραμείνει εγγεγραμμένο στη μνήμη του.

Νομίζω πως ο Φίλιπ Πούλμαν κατάφερε να γράψει ένα μυθιστόρημα που τον υποψήφιο αναγνώστη του και θα τον ξαφνιασεί και δέσμιο της πλοκής του θα τον κρατήσει, αλλά και μέσα στη μνήμη του θα χαραχτεί.

Το Αστέρι του Βορρά είναι ένα γνήσια ασυνήθιστο μυθιστόρημα, ενώ παράλληλα μπορεί να θεωρηθεί και ως ένα κείμενο που ακολουθεί όλους τους κλασικούς τρόπους μιας αφήγησης που έχει στόχο της και μηνύματα να μεταδώσει και το ξάφνιασμα του αναγνώστη να κρατήσει αμείωτο από την πρώτη ως την τελευταία σελίδα.

Δεν έχω σκοπό να αφηγηθώ την υπόθεση του έργου. Δεν είναι

μόνο το γεγονός ότι είναι αρκετά πολύπλοκη για να χωρέσει μέσα σε μερικές αράδες, αλλά κυρίως για το ότι δε θα ήθελα να στερήσω τον αναγνώστη από τις πολλαπλές εκπλήξεις τις οποίες πρόκειται να συναντήσει.

Θα ήθελα να μείνω για λίγο, όμως, στα συγγραφικά τεχνάσματα του Πούλμαν και στο πώς μέσω αυτών καταγράφει μια απροσδόκητα υλοποιημένη εφαρμογή της πάλης ανάμεσα στο καλό και στο κακό, ανάμεσα στο πάθος για την αλήθεια και στην υποστήριξη του σκοταδισμού.

Ο Πούλμαν έστησε τον δικό του κόσμο μέσα σ' αυτό το μυθιστόρημα. Κάποια από τα στοιχεία του είναι αναγνωρίσιμα – τόποι και καταστάσεις που και γνωρίζουμε και ίσως μέσα σε αυτές να ζούμε. Τα περισσότερα όμως είναι δικά του κατασκευάσματα. Ο Πούλμαν έφτιαξε έναν κόσμο που φαίνεται να προέρχεται από μια αυθαίρετη και συναρπαστική συνάμα διόγκωση του δικού μας.

Τόποι αλλάζουν θέσεις, ιστορικές στιγμές μετατίθενται, θρησκευτικά κείμενα ερμηνεύονται με εντελώς ανορθόδοξο τρόπο, χρονολογίες αναιρούνται, μυθολογικά στοιχεία εκμοντερνίζονται και παράλληλα νέες καταστάσεις εφευρίσκονται. Στον κόσμο του Πούλμαν υπάρχει μια κοσμική θρησκευτική ηγεμονία, αλλά και μια υπερωμέθης επιστημονική γνώση, μια τεχνολογία που αντιστρατεύεται τη λογική, μια φαντασία που επιβάλλει την οντότητά της ως πραγματικότητα. (Για παράδειγμα, εκείνη η μη ερμηνευμένη μορφή ενέργειας –η ανβαρική– την οποία οι άνθρωποι χρησιμοποιούν μαζί με τον ηλεκτρισμό στην καθημερινή ζωή τους ή και το ότι άνθρωποι συνομιλούν με αρκούδες πολεμιστές, αλλά και με μάγισσες – ιδιότυπες παραλλαγές των αμαζόνων.) Και, βέβαια, εκείνο που περισσότερο θα ξαφνιάσει τον αναγνώστη είναι η ύπαρξη των δαιμονίων. Αυτών των πλασμάτων που συνοδεύουν τον κάθε άνθρωπο. Στη σχέση ανθρώπου και δαιμονίου στηρίζεται ουσιαστικά και όλη η υπόθεση του έργου, αλλά και όλη η φιλοσοφική του οντότητα.

Τα δαιμόνια αποτελούν μια προέκταση της ασυνείδητης πλευράς της προσωπικότητάς μας. Αποτελούν έκφραση των δυνατοτήτων μας και των αδυναμιών μας. Και δεν είναι βέβαια καθόλου

τυχαίο που οι δυνάμεις του κακού προσπαθούν να πετύχουν τον διαχωρισμό των ατόμων από τα δαιμόνια τους. Αν ο άνθρωπος αποχωριστεί από το ασυνείδητο τμήμα της προσωπικότητάς του, τότε μετατρέπεται σε ένα είδος άβουλου οργάνου, σε σκλάβο στα χέρια των ισχυρών.

Το δεύτερο σύμβολο εύρημα στο έργο είναι η Σκόνη. Η Σκόνη –κατά Πούλμαν– είναι η πρώτη ύλη από την οποία οι άνθρωποι αποτελούνται. Και οι δυνάμεις του καλού επιζητούν να φτάσουν στο μέρος απ' όπου η Σκόνη αυτή δημιουργείται. Στην ουσία ζητούν να βρουν τον τόπο που με μια άλλη ορολογία θα μπορούσε κανείς να ονομάσει ως τον Χαμένο Παράδεισο της Ανθρωπότητας. Οι δυνάμεις του κακού, διαχωρίζοντας τα άτομα από τα δαιμόνια τους, θέλουν να ελέγξουν τη Θεία Δημιουργία, σε αντίθεση με τις δυνάμεις του καλού που επιζητούν να βρουν δρόμους για να την πλησιάσουν και να εξαγνιστούν μέσα της. Αυτό είναι το κλειδί της όλης ιστορίας. Μιας ιστορίας που σαρκώνεται σε ένα πολυσέλιδο και γεμάτο γεγονότα μυθιστόρημα. Σε ένα μυθιστόρημα που με ακροβατική λεπτότητα ισορροπεί ανάμεσα στα όρια της περιπέτειας και του φιλοσοφικού δοκιμίου.

Με τα όσα έγραφα πιο πάνω ίσως σχηματίσει κανείς την εντύπωση πως οι σελίδες που ακολουθούν είναι γεμάτες από ιδιόρρυθμες φιλοσοφικές απόψεις και πληκτικούς στοχασμούς. Αλλά δεν είναι καθόλου έτσι.

Η πλοκή έχει αλλεπάλληλες ανατροπές και οι χαρακτήρες αξιοληπτική ολοκλήρωση. Τα γεγονότα διακρίνονται από εσωτερικές εντάσεις και η ευρηματικότητα του συγγραφέα δεν υποχωρεί ούτε μια στιγμή.

Το Αστέρι του Βορρά –πρώτο μέρος μιας τριλογίας– είναι μια μυθιστορηματική σύνθεση που προσφέρει αναγνωστική απόλαυση, αλλά παράλληλα προτείνει να δούμε τον κόσμο και με τα μάτια της φαντασίας μας. Μια τέτοια πρόταση και με τον τρόπο με τον οποίο ο Φίλιπ Πούλμαν την υλοποιεί έχει στην εποχή μας ιδιαίτερη σημασία.

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Οξφόρδη

Η καράφα με το Τοκάι

Η Λύρα και το δαιμόνιό της προχωρούσαν προσεκτικά στη σκοτεινή αίθουσα των συγκεντρώσεων, φροντίζοντας να μένουν συνέχεια πολύ κοντά στον τοίχο, για να μην μπορούν να τους δουν από την κουζίνα. Τα τρία μεγάλα μακρόστενα τραπέζια στο κέντρο της αίθουσας ήταν ήδη στρωμένα, τα ασημένια μαχαιροπίρουνια και τα κρυστάλλινα ποτήρια αιχμαλώτιζαν το ελάχιστο φως που υπήρχε και οι μακρόστενοι πάγκοι, βαλμένοι στη θέση τους από ώρα, ήταν έτοιμοι να υποδεχτούν τους καλεσμένους. Ψηλά στους τοίχους ξεχώριζαν στο ημίφως πορτρέτα προηγούμενων διευθυντών του κολεγίου. Η Λύρα, όταν έφτασε στην εξέδρα, γύρισε και κοίταξε πίσω της προς την ανοιχτή πόρτα της κουζίνας και, μη βλέποντας κανέναν, προχώρησε κι άλλο και σταμάτησε δίπλα στο ψηλό τραπέζι. Σ' αυτό δεν είχε θέση το ασήμι, τα πάντα ήταν στρωμένα με χρυσάφι, ενώ τα δεκατέσσερα καθίσματα δεν ήταν δρύινοι πάγκοι, αλλά μαονένιες καρέκλες με βελούδινα μαξιλαράκια.

Η Λύρα σταμάτησε δίπλα στην καρέκλα του διευθυντή και χτύπησε απαλά με το νύχι της το μεγαλύτερο ποτήρι. Ο ήχος του κρυστάλλου ήχησε καθαρά στην αίθουσα των συγκεντρώσεων.

«Δεν είναι ώρα για παιχνίδια», της ψιθύρισε το δαιμόνιό της. «Κάτσε φρόνιμα».

Το όνομα του δαιμονίου ήταν Πανταλεήμων και είχε μεταμορφωθεί σε σκόρο, σ' έναν σκούρο καφετί σκόρο, για να γίνει-ται ένα με το σκοτάδι της αίθουσας.

«Κάνουν πολύ θόρυβο στην κουζίνα για ν' ακούσουν οτιδήποτε», του απάντησε ψιθυριστά η Λύρα. «Και ο θαλαμηπόλος δεν

μπαίνει ποτέ μέσα πριν χτυπήσει το πρώτο κουδούνι. Σταμάτα λοιπόν να δημιουργείς θέμα».

Αλλά για καλό και για κακό ακούμπησε την παλάμη της πάνω στο κρύσταλλο που κουδούνιζε ακόμη, ενώ την ίδια ώρα ο Πανταλεήμων, φτερουγίζοντας, περνούσε μέσα από τη μισάνοιχτη πόρτα της αίθουσας των καθηγητών στην άλλη άκρη της εξέδρας. Ύστερα από ένα λεπτό τον είδε να εμφανίζεται ξανά.

«Δεν υπάρχει κανείς εκεί», της ψιθύρισε. «Αλλά πρέπει να κάνουμε γρήγορα».

Έρχοντας πίσω από το ψηλό τραπέζι, η Λύρα γρήγορη σαν βέλος μπήκε μέσα στην αίθουσα των καθηγητών από την ανοιχτή πόρτα, έπειτα σηκώθηκε και κοίταξε γύρω της. Η μοναδική πηγή φωτός προερχόταν από το τζάκι· καθώς η Λύρα κοίταζε τη ζωηρή φλόγα που έβγαζαν τα κούτσουρα, εκείνα κατακάθισαν ελαφρά, στέλνοντας ένα σιντριβάνι από σπίθες στην καμινάδα. Είχε ζήσει τα περισσότερα χρόνια της ζωής της στο κολέγιο, αλλά δεν είχε δει ποτέ ως τότε την αίθουσα των καθηγητών: μόνο οι καθηγητές και οι καλεσμένοι τους επιτρεπόταν να μπουν, μα σε καμιά περίπτωση γυναίκες. Ακόμη και οι υπηρέτριες δεν έμπαιναν να καθαρίσουν εκεί μέσα. Αυτό ήταν αποκλειστικά δουλειά του μπάτλερ.

Ο Πανταλεήμων κάθισε στον ώμο της.

«Ικανοποιήθηκες τώρα; Μπορούμε να πηγαίνουμε;» της ψιθύρισε.

«Μην είσαι χαζός! Θέλω να ρίξω ακόμη μια ματιά εδώ γύρω!»

Ήταν μεγάλο δωμάτιο, μ' ένα οβάλ τραπέζι από λουστραρισμένο ξύλο τριανταφυλλιάς στο κέντρο, πάνω στο οποίο υπήρχαν διάφορες καράφες, ποτήρια και ένας ασημένιος καπνοκόπτης με μια βάση για να στερεώνουν τα τσιμπούκια τους. Σ' έναν διπλανό μπουφέ υπήρχε ένα τηγανάκι κι ένα καλάθι γεμάτο με κάψες παπαρούνας.

«Καλοπερνάνε, έτσι δεν είναι, Παν;» μουρμούρισε μέσα από τα δόντια της.

Κάθισε σε μια πράσινη δερμάτινη πολυθρόνα. Ήταν τόσο βαθιά, που έχασε την ισορροπία της και βρέθηκε ξαπλωμένη ανάσκε-

λα, όμως ανακάθισε ξανά και δίπλωσε τα πόδια της από κάτω της, για να κοιτάξει με την ησυχία της τα πορτρέτα στους τοίχους. Ίσως τα πρόσωπα που απεικονίζονταν να ήταν μερικοί ακόμη από τους παλιούς διευθυντές – είχαν όλοι γένια, φορούσαν τήβεννο και δεν υπήρχε ούτε ένας που να μην έχει κατσουφιασμένη έκφραση, λες κι από την ασφάλεια της κορνίζας τους αποδοκίμαζαν τα πάντα.

«Τι να κουβεντιάζουν άραγε εδώ μέσα;» είπε η Λύρα ή, τουλάχιστον, αυτό ξεκίνησε να λέει, μα πριν προλάβει να τελειώσει τη φράση της, άκουσε φωνές έξω από την πόρτα.

«Πίσω από την καρέκλα, γρήγορα!» της ψιθύρισε ο Πανταλεήμων, κι η Λύρα, χωρίς να χάσει χρόνο, σηκώθηκε σαν ελατήριο από την πολυθρόνα και κουλουριαστική πίσω της. Δεν ήταν φυσικά η καλύτερη κρυψώνα, αφού η πολυθρόνα που είχε διαλέξει ήταν ακριβώς στο κέντρο του δωματίου, εκτός κι αν έμενε πολύ ήσυχη...

Η πόρτα άνοιξε και το φως άλλαξε στο δωμάτιο: ένας απ' αυτούς που μπήκαν κρατούσε μια λάμπα, την οποία ακούμπησε στον μπουφέ. Η Λύρα μπορούσε να δει τα πόδια του, το σκούρο πράσινο παντελόνι και τα καλογουαλισμένα μαύρα παπούτσια του. Ένας υπηρέτης.

Ύστερα μια βαθιά φωνή ρώτησε: «Δεν ήρθε ο λόρδος Ασριελ ακόμη;»

Ο διευθυντής. Η Λύρα, κρατώντας την ανάσα της, είδε το δαιμόνιο του υπηρέτη (έναν σκύλο, όλα σχεδόν τα δαιμόνια των υπηρέτων ήταν σκύλοι) να τρέχει και να κάθεται ήσυχα στα πόδια του, ύστερα είδε τα πόδια του διευθυντή, με τα φθαρμένα μαύρα παπούτσια που φορούσε πάντα.

«Όχι, κύριε», του απάντησε ο μπάτλερ. «Επίσης, ούτε φωνή ούτε ακρόαση και από τον Αεροντόκ».

«Υποθέτω πως θα πεινάει όταν θα φτάσει. Οδηγήσέ τον κατευθείαν στην αίθουσα συγκεντρώσεων, σύμφωνα;»

«Όπως επιθυμείτε, κύριε».

«Θυμήθηκες να φέρεις και μια καράφα από το πιο καλό μας Τοκάι για να τον τιμήσουμε;»

«Μάλιστα, κύριε. Του χίλια οχτακόσια ενενήντα οχτώ, όπως

διατάξατε. Στην Εξοχότητά του αρέσει ιδιαίτερα η παραγωγή εκείνης της χρονιάς, δεν το ξεχνώ».

«Ωραία. Τώρα άφησέ με μόνο μου, σε παρακαλώ».

«Θα χρειαστείτε τη λάμπα, κύριε;»

«Ναι, άφησέ τη μου. Μα έλα κατά τη διάρκεια του γεύματος να τη ρυθμίσεις».

Ο μπάτλερ υποκλίθηκε ελαφρά και γύρισε να φύγει, ενώ το δαιμόνιό του τον ακολούθησε τρέχοντας υπάκουα πίσω του. Από την υποτυπώδη κρυσώνα της η Λύρα συνέχισε να παρακολουθεί τον διευθυντή, που πήγε σε μια μεγάλη δρύινη ντουλάπα σε κάποια γωνία του δωματίου, πήρε την τήβεννό του από μια κρεμάστρα και τη φόρεσε με δυσκολία. Ο διευθυντής υπήρξε ισχυρός άντρας κάποτε, αλλά καθώς είχε περάσει από καιρό τα εβδομήντα, οι κινήσεις του είχαν γίνει δύσκαμπτες και αργές. Το δαιμόνιο του διευθυντή είχε μορφή κορακιού και, μόλις εκείνος φόρεσε την τήβεννο, όρμησε από την ντουλάπα και βολεύτηκε στη συνθησιμένη του θέση, πάνω στον δεξιό ώμο του διευθυντή.

Η Λύρα ένιωθε πλάι της τον Πανταλεήμονα να ανατριχιάζει από αγωνία, κατάφερε όμως να μην κάνει καθόλου θόρυβο. Όσο για την ίδια, ένιωθε μια ευχάριστη αναστάτωση. Ο επισκέπτης που ανέφερε ο διευθυντής, ο λόρδος Άσριελ, ήταν θεός της, ένας άντρας που θαύμαζε μα και φοβόταν υπερβολικά. Έλεγαν ότι ήταν αναμειγμένος σε υψηλά πολιτικά παιχνίδια, σε μυστικές έρευνες, σε μακρινές εχθροπραξίες, και ποτέ της δεν ήξερε πότε και πού θα εμφανιστεί. Ήταν άγριος: αν την έπιανε εκεί μέσα, θα την τιμωρούσε αυστηρά, αλλά εκείνη θα μπορούσε να το αντέξει.

Πάντως, αυτό που είδε στη συνέχεια άλλαξε τελείως τα πράγματα.

Ο διευθυντής έβγαλε από την τσέπη του ένα διπλωμένο στα τέσσερα χαρτί και το ακούμπησε στο τραπέζι. Τράβηξε το πώμα από το στόμιο μιας καράφας που περιείχε κρασί με έντονη χρυσαφιά απόχρωση, ξεδίπλωσε το χαρτί και, πριν το τσαλακώσει και το πετάξει στη φωτιά, έχυσε μέσα στην καράφα έναν λεπτό χείμαρρο άσπρης σκόνης. Μετά έβγαλε ένα μολύβι από την τσέ-

πη του και άρχισε ν' ανακατεύει το κρασί μέχρι που η σκόνη διαλύθηκε, ύστερα ξανάβαλε το πώμα στη θέση του.

Το δαιμόνιό του έβγαλε μια απαλή, κοφτή κραυγή. Ο διευθυντής τού απάντησε σε χαμηλότερο τόνο και έριξε μια ματιά γύρω του με τα σκοτεινά, πάντα συννεφιασμένα, μάτια του, πριν φύγει από την ίδια πόρτα απ' όπου είχε μπει.

«Το είδες αυτό, Παν;» ψιθύρισε η Λύρα.

«Φυσικά και το είδα! Τώρα βιάσου, προτού έρθει ο θαλαμηπόλος!» της είπε ο Πανταλεήμων.

Όμως καθώς μιλούσε, έφτασε ως τ' αυτιά τους ο μακρινός ήχος ενός κουδουνιού που χτύπησε μία μόνο φορά στην άλλη άκρη της αίθουσας συγκεντρώσεων.

«Είναι το κουδούνι του θαλαμηπόλου!» του είπε η Λύρα. «Νόμιζα πως είχαμε περισσότερη ώρα μπροστά μας».

Ο Πανταλεήμων φτερούγισε αμέσως προς την πόρτα της αίθουσας συγκεντρώσεων, μα ξαναγύρισε γρήγορα πίσω.

«Ο θαλαμηπόλος έφτασε κιόλας», της είπε. «Και δεν μπορείς να βγεις τώρα ούτε κι από την άλλη πόρτα...»

Η άλλη πόρτα, από την οποία είχε μπει και βγει ο διευθυντής, έβγαζε στον γεμάτο κίνηση διάδρομο, ανάμεσα στη βιβλιοθήκη και στο εντευκτήριο των καθηγητών. Πάντα τούτη την ώρα συνωστίζονταν πολλοί καθηγητές εκεί μέσα, άλλοι φορούσαν την τήβεννό τους για το γεύμα κι άλλοι βιάζονταν ν' αφήσουν χαρτιά και χαρτοφύλακες στο εντευκτήριο, πριν μετακινηθούν στην αίθουσα συγκεντρώσεων. Η Λύρα είχε σχεδιάσει να φύγει από τον ίδιο δρόμο απ' όπου είχε έρθει, ποντάροντας στα λίγα ακόμη λεπτά που μεσολαβούσαν πριν χτυπήσει το κουδούνι του θαλαμηπόλου.

Κι αν δεν είχε δει τον διευθυντή να αδειάζει εκείνη τη σκόνη στο κρασί, ίσως και να είχε διακινδυνεύσει τον θυμό του θαλαμηπόλου ή να ήλπιζε να περάσει απαρατήρητη στον πολυσύχναστο διάδρομο. Αλλά ήταν μερδεμένη, κι αυτό την έκανε να διστάζει.

Τα βαριά βήματα του θαλαμηπόλου ακούστηκαν στην εξέδρα. Ερχόταν να βεβαιωθεί ότι η αίθουσα των καθηγητών ήταν έτοιμη να δεχτεί τους καθηγητές για να πιουν και να καπνίσουν μετά το

γεύμα. Η Λύρα όρμησε σαν σίφουνας στη δρύινη ντουλάπα, την άνοιξε και χώθηκε μέσα, κλείνοντας την πόρτα πίσω της ακριβώς τη στιγμή που έμπαινε ο θαλαμηπόλος. Δε φοβόταν για τον Πανταλεήμονα: οι τοίχοι στο δωμάτιο ήταν βαμμένοι με σκούρα χρωματά, κι εκείνος μπορούσε πάντα να χωθεί ακόμη και κάτω από μια καρέκλα.

Άκουσε τη βαριά, λαχανιασμένη ανάσα του θαλαμηπόλου και μέσα από μια χαραμάδα της πόρτας, που δεν είχε κλείσει τελείως, τον είδε να τακτοποιεί τις πίτες στο ράφι δίπλα στον καπνοκόπτη και να ρίχνει μια τελευταία ματιά στις καράφες και στα ποτήρια. Ύστερα έστρωσε με τις παλάμες του τα μαλλιά του πίσω από τα αυτιά του και είπε κάτι στο δαιμόνιό του. Ήταν υπηρέτης, άρα και το δαιμόνιό του σκύλος, αλλά, μιας και ανήκε στην ανώτερη τάξη των υπηρετών, έπρεπε κι ο σκύλος του να είναι ξεχωριστής ράτσας, κι έτσι είχε πάρει τη μορφή ενός κανελί σέτερ. Έδειχνε ανήσυχο, έψαχνε με το βλέμμα γύρω του λες κι είχε αισθανθεί την παρουσία κάποιου παρείσακτου, αλλά δεν κατευθύνθηκε προς την ντουλάπα, προς μεγάλη ανακούφιση της Λύρας, που φοβόταν τον θαλαμηπόλο γιατί της τις είχε βρέξει δυο φορές.

Άκουσε έναν ανεπαίσθητο ψίθυρο, προφανώς ο Πανταλεήμων είχε στριμωχτεί δίπλα της.

«Είμαστε αναγκασμένοι να μείνουμε εδώ τώρα. Γιατί ποτέ σου δε μ' ακούς;»

Δεν του απάντησε μέχρι που έφυγε ο θαλαμηπόλος. Ήταν δουλειά του να επιβλέπει αν όλα ήταν στη θέση τους στο ψηλό τραπέζι, λίγο πριν μπουν εκεί μέσα οι καθηγητές· η Λύρα τους άκουγε καθώς πλησίαζαν στην αίθουσα των συγκεντρώσεων, τον απόηχο από τις φωνές τους, το σύρσιμο των ποδιών τους.

«Έκανα καλά που δε σ' άκουσα», του απάντησε ψιθυριστά. «Αλλιώς δε θα είχαμε δει τον διευθυντή να ρίχνει το δηλητήριο στο κρασί. Παν, αυτό ήταν το Τοκάι για το οποίο είχε ρωτήσει τον μπάτλερ! Θα σκοτώσουν τον λόρδο Άσριελ!»

«Δεν ξέρεις στα σίγουρα ότι ήταν δηλητήριο.»

«Και βέβαια ήταν. Δε θυμάσαι που ανάγκασε τον μπάτλερ να

βγει απ' το δωμάτιο πριν το κάνει; Αν ήταν κάτι αθώο, δε θα πείραζε αν τον έβλεπε· και ξέρω ότι κάτι συμβαίνει, κάτι που έχει να κάνει με την πολιτική. Οι υπηρέτες μιλούσαν γι' αυτό εδώ και μέρες. Παν, θα μπορούσαμε ίσως να εμποδίσουμε έναν φόνο!»

«Δεν έχω ξανακούσει τέτοιες ανοησίες», την έκοψε απότομα εκείνος. «Με ποιον τρόπο νομίζεις πως θα τα καταφέρεις να μείνεις ακίνητη για τέσσερις ώρες μέσα σε αυτή τη στενόχωρη ντουλάπα; Άσε με να πάω και να ρίξω μια ματιά στον διάδρομο. Θα σε ειδοποιήσω όταν το πεδίο θα είναι ελεύθερο».

Απομακρύνθηκε από τον ώμο της φτερουγίζοντας κι εκείνη είδε τη μικροσκοπική σκιά του να εμφανίζεται στη λεπτή δέσμη που άφηνε το φως.

«Είναι άδικος κόπος, Παν, θα μείνω», του είπε. «Νομίζω πως υπάρχει μια ακόμη τήβεννος ή τουλάχιστον κάτι που μοιάζει με τήβεννο εδώ μέσα. Θα τη βάλω στο πάτωμα και θα κάτσω πάνω της άνετα. Απλώς πρέπει να δω τι κάνουν».

Ήταν καθισμένη ανακούρκουδα. Σηκώθηκε προσεκτικά κι άρχισε να ψαχουλεύει, χωρίς να κάνει φασαρία, τις κρεμάστρες των ρούχων και ανακάλυψε τελικά πως η ντουλάπα ήταν πιο ευρύχωρη απ' όσο νόμιζε. Ένας σωρός ακαδημαϊκές τήβεννοι με κουκούλες ήταν κρεμασμένες εκεί μέσα, μερικές στολισμένες με γούνα, μα οι περισσότερες φοδραρισμένες με μετάξι.

«Αναρωτιέμαι αν όλες αυτές ανήκουν στον διευθυντή», ψιθύρισε η Λύρα. «Όταν παίρνει τιμητικά διπλώματα από άλλα κολέγια, ίσως να χρειάζεται να φορέσει κομψές τήβεννους, κι εκείνος τις κρατάει εδώ... Παν, στ' αλήθεια πιστεύεις πως δεν υπάρχει δηλητήριο σ' αυτό το κρασί;»

«Όχι», της είπε εκείνος. «Νομίζω πως υπάρχει, όπως το νομίζεις κι εσύ. Μα εξακολουθώ παρ' όλα αυτά να πιστεύω πως δεν είναι δικιά μας δουλειά. Κι ακόμη, θεωρώ πως το ν' ανακατευτείς θα είναι το πιο ανόητο πράγμα απ' όσα ανόητα έχεις κάνει μέχρι τώρα στη ζωή σου. Δεν είναι κάτι που μας αφορά».

«Μην είσαι ανόητος», του είπε η Λύρα. «Δεν μπορώ να κάτσω εδώ μέσα και να τους βλέπω να τον δηλητηριάζουν!»

«Έλα να πάμε κάπου αλλού τότε».

«Είσαι δειλός, Παν».

«Σίγουρα είμαι. Μπορώ όμως να σε ρωτήσω τι σκοπεύεις να κάνεις; Θα ορμηξείς έξω από την ντουλάπα και θ' αρπάξεις το ποτήρι από τα τρεμάμενα δάχτυλά του; Τι έχεις κατά νου να κάνεις;»

«Τίποτα, και το ξέρεις πολύ καλά αυτό», του είπε χαμηλόφωνα. «Αλλά από τη στιγμή που είδα τι έκανε ο διευθυντής, δεν έχω άλλη επιλογή. Υποτίθεται πως ξέρεις τι είναι αυτό που λέμε συνείδηση, έτσι δεν είναι; Πώς είναι δυνατόν να πάω να κάτσω στη βιβλιοθήκη ή κάπου αλλού σαν να μη συμβαίνει τίποτα, μπλέκοντας και ξεμπλέκοντας τα δάχτυλά μου, ενώ ξέρω τι θα συμβεί με κάθε λεπτομέρεια; Δε σκοπεύω να το κάνω αυτό και βάλ' το καλά στο μυαλό σου».

«Αυτό ήθελες από την αρχή», της είπε ύστερα από λίγο. «Ήθελες να κρυφτείς εδώ μέσα μόνο και μόνο για να τους παρακολουθήσεις. Γιατί δεν το κατάλαβα νωρίτερα;»

«Εντάξει, αυτό ήθελα», του είπε. «Όλοι ξέρουν πως ετοιμάζουν κάτι με απόλυτη μυστικότητα. Έχουν ένα τελετουργικό ή κάτι ανάλογο. Εγώ ήθελα μόνο να μάθω τι ήταν».

«Δεν είναι δικιά μας δουλειά! Αν θέλουν να απολαμβάνουν τα μικρά μυστικά τους, εσύ θα πρέπει απλώς να δείξεις την ανωτερότητά σου και να τους αφήσεις να προχωρήσουν σ' αυτό που προγραμματίζουν. Οι κρυψώνες και οι κατασκοπείες ταιριάζουν μόνο στ' ανόητα παιδιά».

«Το ήξερα πως αυτό ακριβώς θα έλεγες. Τώρα σταμάτα να μου κάνεις παρατηρήσεις».

Κάθισαν σιωπηλοί για λίγο οι δυο τους, η Λύρα άβολα στο σκληρό πάτωμα της ντουλάπας κι ο Πανταλεήμων με τις προσωρινές του κεραιές άγγιξε μια απ' τις τηβέννους μ' ένα αίσθημα υπεροχής, σίγουρος πως το δίκιο ήταν με το μέρος του. Η Λύρα ένιωθε ανάμεικτες σκέψεις να αντιπαλεύουν στο κεφάλι της και τίποτα δε θα της άρεσε περισσότερο εκείνη τη στιγμή από το να τις μοιραστεί με το δαιμόνιό της, μα ήταν κι εκείνη περήφανη. Ίσως θα έπρεπε να προσπαθήσει να τις ξεδιαλύνει χωρίς τη βοήθειά του.

Η ανησυχία την είχε κυριεύσει, μια ανησυχία που δεν αφορούσε ούτε στο ελάχιστο τον εαυτό της. Δεν ήταν η πρώτη φορά που βρισκόταν σε δύσκολη θέση· της συνέβαινε τόσο συχνά, που το θεωρούσε κάτι απόλυτα φυσικό. Μα τώρα ήταν ο λόρδος Ασριελ που μονοπωλούσε την ανησυχία της και η συνωμοσία που είχε αρχίσει να εξυφαίνεται μπροστά στα μάτια της. Ήταν γεγονός πως ο λόρδος Ασριελ δεν επισκεπτόταν συχνά το κολέγιο, μα σε μια τέτοια περίοδο υψηλής πολιτικής έντασης ήταν ολοφάνερο πως δεν είχε έρθει μόνο για να φάει, να πιει και να καπνίσει συντροφιά με λίγους παλιούς φίλους. Η Λύρα ήξερε ότι ο λόρδος Ασριελ όπως και ο διευθυντής ήταν μέλη του Συμβουλευτικού Σώματος, του ειδικού συμβουλευτικού πολιτικού σώματος του πρωθυπουργού· έτσι, μπορεί η άφιξή του να είχε κάποια σχέση με αυτό, αλλά οι συνελεύσεις του Συμβουλευτικού Σώματος λάμβαναν χώρα στο παλάτι και όχι στο γραφείο των καθηγητών του Κολεγίου Τζόρνταν.

Υπήρχε μια φήμη που έκανε τους υπηρέτες του κολεγίου να σιγοψιθυρίζουν μεταξύ τους για μέρες. Έλεγαν πως οι Τάταροι είχαν εισβάλει στη Μόσχα και πως ξεχύνονταν κατά κύματα βόρεια προς την Αγία Πετρούπολη, απ' όπου θα μπορούσαν να κυριαρχήσουν στη Βαλτική Θάλασσα και τελικά να νικήσουν ολόκληρη τη Δυτική Ευρώπη. Και ο λόρδος Ασριελ είχε περάσει ένα διάστημα στον μακρινό Βορρά: την τελευταία φορά που τον είχε δει, ετοίμαζε μια αποστολή στη Ιαπωνία...

«Παν», ψιθύρισε η Λύρα.

«Σ' ακούω».

«Νομίζεις πως θα γίνει πόλεμος;»

«Όχι ακόμη. Αν επρόκειτο να ξεσπάσει την επόμενη εβδομάδα ή σύντομα, δε θα ερχόταν να γευματίσει εδώ ο λόρδος Ασριελ».

«Αυτό σκέφτηκα κι εγώ. Αργότερα όμως;»

«Σσστ! Κάποιος έρχεται».

Ανασηκώθηκε και έβαλε το μάτι της στη χαραμάδα της πόρτας. Ήταν ο μπάτλερ, που ερχόταν να ρυθμίσει τη λάμπα όπως τον είχε διατάξει ο διευθυντής. Το εντευκτήριο και η βιβλιοθή-

κη φωτίζονταν από ανβαρικό φως, αλλά οι καθηγητές προτιμούσαν από παλιά τις λάμπες νάφθας, που σκόρπιζαν ένα απαλό φως στην αίθουσά τους. Δε σκόπευαν να τις αλλάξουν, τουλάχιστον όχι όσο ζούσε ο διευθυντής.

Ο μπάτλερ ρύθμισε το φτιλί της λάμπας, έβαλε κι άλλο κούτσουρο στη φωτιά και στάθηκε ν' αφουγκραστεί προσεκτικά πίσω από την πόρτα της αίθουσας των συγκεντρώσεων, πριν απλώσει το χέρι του για να πάρει μια φούχτα φύλλων καπνού από τον καπνοκόπτη. Δεν είχε προλάβει να ξαναβάλει το καπάκι στη θέση του, όταν είδε το χερούλι της άλλης πόρτας να γυρίζει, κι αναπήδησε νευρικά. Η Λύρα προσπάθησε να μη γελάσει. Ο μπάτλερ έχωσε βιαστικά τα φύλλα στην τσέπη του και γύρισε το πρόσωπό του για να δει ποιος είχε μπει.

«Λόρδε Άσριελ!» είπε.

Ένα ρίγος διέτρεξε την πλάτη της έκπληκτης Λύρας. Δεν μπορούσε να τον δει από κει που ήταν και προσπάθησε να καταπνίξει την έντονη παρόρμηση που ένιωσε να μετακινηθεί λιγάκι για να ρίξει μια ματιά.

«Καλησπέρα, Ρεν», είπε ο λόρδος Άσριελ. Η Λύρα όταν άκουγε αυτή την τραχιά φωνή πάντα ένιωθε ανάμεικτα συναισθήματα ευχαρίστησης και φόβου. «Έφτασα πολύ αργά για φαγητό. Θα περιμένω εδώ».

Ο μπάτλερ έδειχνε αγχωμένος. Οι καλεσμένοι έμπαιναν στην αίθουσα των καθηγητών μόνο ύστερα από πρόσκληση του διευθυντή και ο λόρδος Άσριελ το ήξερε καλά αυτό, αλλά ο μπάτλερ, όταν τον είδε να κοιτάζει με το διαπεραστικό του βλέμμα τη φουσκωμένη τσέπη του, αποφάσισε να μην πει τίποτα.

«Να ειδοποιήσω τον διευθυντή ότι έχετε έρθει, άρχοντά μου;»

«Δεν υπάρχει πρόβλημα. Ίσως θα μπορούσες να μου φέρεις λίγο καφέ».

«Όπως επιθυμείτε, άρχοντά μου».

Ο μπάτλερ υποκλίθηκε και βγήκε έξω βιαστικά, με το δαιμόνιό του να τον ακολουθεί πειθήνια. Ο θεός της Λύρας πλησίασε στο αναμμένο τζάκι, τεντώθηκε και χασμουρήθηκε σαν λιοντά-

ρι. Ήταν ντυμένος με ταξιδιωτικά ρούχα. Η παρουσία του υπενθύμιζε στη Λύρα, όπως συνέβαινε κάθε φορά που τον έβλεπε, το πόσο πολύ την τρώμαζε ο συγκεκριμένος άντρας. Δεν υπήρχε πια περίπτωση να καταφέρει να συρθεί έξω από την ντουλάπα απαρατήρητη: αυτό που έπρεπε να κάνει ήταν να μείνει ακίνητη και να ελπίζει.

Το δαιμόνιο του λόρδου Άσριελ, μια λεοπάρδαλη των χιονιών, στεκόταν πίσω του.

«Θα κάνεις τις προβολές εδώ μέσα;» τον ρώτησε ήρεμα.

«Ναι. Θα γλιτώσουμε από τον μπελά να πάμε στο αμφιθέατρο των διαλέξεων. Θα θέλουν επίσης να δουν τα δείγματα· θα φωνάξω τον θυρωρό σε λίγο. Ζούμε σε άσχημη εποχή, Στελμάρια».

«Χρειάζεσαι ξεκούραση».

Βολεύτηκε άνετα σε μια από τις πολυθρόνες, έτσι που η Λύρα δεν μπορούσε πια να δει το πρόσωπό του.

«Ναι, έχεις δίκιο. Πρέπει και ν' αλλάξω. Ίσως να υπάρχει κάποιος παμπάλαιο πρωτόκολλο που να τους επιτρέπει να μου βάλουν πρόστιμο δώδεκα μπουκάλια επειδή μπήκα εδώ μέσα ντυμένος ακατάλληλα. Έτσι και πέσω για ύπνο, είμαι τόσο κουρασμένος, που θα κοιμάμαι για τρεις ολόκληρες μέρες. Το γεγονός είναι ότι...»

Ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα· ο μπάτλερ μπήκε κρατώντας έναν ασημένιο δίσκο μ' ένα μπρίκι κι ένα φλιτζάνι.

«Ευχαριστώ, Ρεν», του είπε ο λόρδος Άσριελ. «Είναι Τοκάι αυτό που βλέπω πάνω στο τραπέζι;»

«Ο διευθυντής διέταξε να το ετοιμάσουμε ειδικά για σας, άρχοντά μου», του απάντησε ο μπάτλερ. «Μας έχουν μείνει μόνο τρεις ντουζίνες μπουκάλια από τη σοδειά του ενενήντα οχτώ».

«Όλα τα καλά πράγματα εξαφανίζονται στις μέρες μας. Ακούμπησε τον δίσκο εδώ και ζήτη από τον θυρωρό να στείλει πάνω τις βαλίτσες που άφησα στο θυρωρείο».

«Να τις φέρει εδώ, άρχοντά μου;»

«Ναι, εδώ, άνθρωπέ μου. Θα χρειαστώ μια οθόνη και μια μηχανή προβολής διαφανειών, επίσης εδώ, επίσης τώρα».

Ο μπάτλερ μόλις που κατάφερε να συγκρατηθεί για να μη δείξει τη μεγάλη του έκπληξη με μια ακόμη ερώτηση ή μια ακόμη διαμαρτυρία.

«Ρεν, με αναγκάζεις να σ' επαναφέρω στην τάξη», του είπε ο λόρδος Άσριελ. «Μη μου κάνεις ερωτήσεις, απλώς κάνε ό,τι σου λέω».

«Όπως επιθυμείτε, άρχοντά μου», του είπε ο μπάτλερ. «Αν μου δίνετε την άδεια, νομίζω πως θα πρέπει να ενημερώσω τον κύριο Κόουσον γι' αυτό που σχεδιάζετε, άρχοντά μου, αλλιώς θα εκπλαγεί λιγάκι. Καταλαβαίνετε τι εννοώ».

«Μάλιστα. Τότε, να του το πεις».

Ο κύριος Κόουσον ήταν ο θαλαμηπόλος. Υπήρχε ένας πολύ παλιός και βαθιά ριζωμένος ανταγωνισμός ανάμεσα σ' εκείνον και στον μπάτλερ. Ο θαλαμηπόλος ήταν ανώτερος στην ιεραρχία των υπηρετών, αλλά ο μπάτλερ είχε περισσότερες ευκαιρίες από εκείνον να προσελκύσει την εύνοια των καθηγητών στο πρόσωπό του και τις εκμεταλλευόταν αναλόγως. Θα του έδινε μεγάλη ικανοποίηση αν είχε την ευκαιρία να δείξει στον θαλαμηπόλο πως ήξερε πολύ περισσότερα από εκείνον για το τι συνέβαινε στην αίθουσα των καθηγητών.

Υποκλίθηκε και έφυγε. Η Λύρα παρακολουθούσε τον θείο της να γεμίζει ένα φλιτζάνι με καφέ, να το πίνει αμέσως μονορούφι και να το ξαναγεμίζει για να το πιει γουλιά γουλιά αυτή τη φορά. Η περιέργεια και η ανησυχία της Λύρας είχαν φτάσει στα ύψη: Κιβώτια με δείγματα; Μηχανή προβολής διαφανειών; Τι σκόπευε να δείξει στους καθηγητές που να ήταν τόσο επείγον όσο και σημαντικό;

Ύστερα ο λόρδος Άσριελ σηκώθηκε από την πολυθρόνα και απομακρύνθηκε απ' τη φωτιά. Τον είδε ολόκληρο αυτή τη φορά και θαύμασε την αντίθεση που έκανε όταν στεκόταν πλάι στον παχουλό μπάτλερ ή στους νωθρούς, παχύσαρκους καθηγητές. Ο λόρδος Άσριελ ήταν ψηλός, με δυνατούς ώμους, άγριο σκοτεινό πρόσωπο και μάτια που άστραφταν και ακτινοβολούσαν. Ήταν ένα πρόσωπο που ή θα σ' εξουσίαζε ή θα το πολεμούσε: σε κα-

μά περίπτωση δεν μπορούσες να τον προστατεύεις ή να τον λυπάσαι. Όλες οι κινήσεις του ήταν πληθωρικές και τέλεια ισορροπημένες, σαν τις κινήσεις ενός άγριου ζώου, και όταν εμφανιζόταν σ' ένα δωμάτιο σαν κι αυτό, έμοιαζε στ' αλήθεια με άγριο ζώο που το κρατούν παρά τη θέλησή του σ' ένα κλουβί πολύ μικρό.

Εκείνη τη στιγμή η έκφρασή του έδειχνε απόμακρη και ανήσυχη. Το δαιμόνιό του τον πλησίασε και ακούμπησε το κεφάλι του στη μέση του· εκείνος το κοίταξε μ' ένα ανεξιχνίαστο βλέμμα πριν απομακρυνθεί και προχωρήσει προς το τραπέζι. Η Λύρα ένιωσε το στομάχι της να γίνεται άνω κάτω την ώρα που ο λόρδος Άσριελ έβγαζε το πώμα από την καράφα με το Τοκάι και γέμιζε ένα ποτήρι.

«Όχι!»

Η σιγανή κραυγή βγήκε από το στόμα της πριν προλάβει να τη συγκρατήσει. Ο λόρδος Άσριελ την άκουσε και γύρισε αμέσως προς το μέρος της.

«Ποιος είναι εκεί;»

Ήταν ανώφελο να συνεχίσει να κρύβεται. Βγήκε με τα τέσσερα από την ντουλάπα, ίσιωσε το κορμί της και όρμησε προς το μέρος του με τα χέρια απλωμένα, για να του αρπάξει το ποτήρι από το χέρι. Το κρασί χύθηκε πιτσιλώντας την άκρη του τραπεζιού και το χαλί και μετά το ποτήρι έπεσε κάτω και έσπασε σε χίλια κομμάτια. Ο λόρδος Άσριελ την έπιασε από τον καρπό και της τον έστριψε δυνατά.

«Λύρα! Τι, στον διάβολο, κάνεις εδώ πέρα;»

«Άφησέ με και θα σου πω!»

«Πρώτα θα σου σπάσω το χέρι. Πώς τολμάς να μπαίνεις εδώ μέσα;»

«Μόλις σου έσωσα τη ζωή!»

Έμειναν ακίνητοι για μια στιγμή, το κορίτσι σφάδαζε από τον πόνο κι έκανε έναν σωρό γκριμάτσες για να εμποδίσει τον εαυτό της να φωνάξει δυνατώτερα· ο άντρας εξακολούθησε να είναι σκυμμένος από πάνω της και να την κοιτάζει μ' ένα βλέμμα που την κατακεραύνωνε.

«Τι είπες;» τη ρώτησε πιο ήρεμα τώρα.

«Το κρασί είναι δηλητηριασμένο», μουρμούρισε εκείνη με σφιγμένα δόντια. «Είδα με τα ίδια μου τα μάτια τον διευθυντή να ρίχνει κάποια σκόνη μέσα».

Την άφησε. Έπεσε στο πάτωμα και ο Πανταλεήμων φτερούγισε ανήσυχος και προσγειώθηκε στον ώμο της. Ο θεός της την κρατούσε ακόμη ακίνητη, πεσμένη στο πάτωμα, κοιτάζοντάς την μ' ένα βλέμμα που φανέρωνε συγκρατημένη οργή· εκείνη όμως δεν τολμούσε να τον αντικρίσει κατάματα.

«Μπήκα μέσα μόνο και μόνο για να δω πώς είναι τούτο το δωμάτιο», του είπε. «Ξέρω ότι δεν έπρεπε να το κάνω. Αλλά σχεδιάζα να φύγω πριν έρθει κανείς άλλος, όταν άκουσα τον διευθυντή να μπαίνει μέσα και παγιδεύτηκα. Η ντουλάπα ήταν το μόνο μέρος που βρήκα να κρυφτώ. Και από εκεί μέσα τον είδα να ρίχνει τη σκόνη στο κρασί. Αν δεν είχα...»

Ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα.

«Θα είναι ο θυρωρός», της είπε ο λόρδος Άσριελ. «Πίσω γρήγορα στην ντουλάπα. Αν ακούσω τον παραμικρό θόρυβο, θα σε κάνω να εύχεσαι να είχες πεθάνει».

Όρμησε σαν σαίτα και χώθηκε μέσα στην ντουλάπα, κι έκλεισε την πόρτα τη στιγμή που ο λόρδος Άσριελ φώναξε: «Πέρασε».

Όπως είχε μαντέψει, ήταν πράγματι ο θυρωρός.

«Εδώ μέσα, άρχοντά μου;»

Η Λύρα είδε τον γέρο να στέκεται αναποφάσιστος στο ανοίγμα της πόρτας και πίσω του την άκρη ενός μεγάλου ξύλινου κουτιού.

«Μάλιστα, Σάτερ», είπε ο λόρδος Άσριελ. «Φέρ' τα μέσα και ακούμπησέ τα στο πάτωμα, δίπλα στο τραπέζι».

Η Λύρα χαλάρωσε λίγο και επέτρεψε στον εαυτό της να νιώσει τον πόνο στον ώμο και στον καρπό της. Ίσως να ήταν αρκετά δυνατός για να την κάνει να βάλει τα κλάματα, αν επρόκειτο βέβαια για ένα από εκείνα τα κοριτσάκια που κλαίνε. Η Λύρα όμως ήταν γενναίο κορίτσι, έσφιξε τα δόντια της και άρχισε να κουνάει με απαλές κινήσεις το χέρι της για να το χαλαρώσει.

Εκείνη τη στιγμή άκουσε ένα ποτήρι να σπάει και το περιεχόμενό του να χύνεται στο πάτωμα.

«Ανάθεμά σε, Σάτερ, απρόσεκτε γερο-ανόητε! Κοίτα τι έκα-
νες!»

Η Λύρα πρόλαβε να δει πως ο θεός της είχε καταφέρει να ρί-
ξει την καράφα του Τοκάι από το τραπέζι, μα το είχε κάνει έτσι,
ώστε να φαίνεται πως τη ζημιά την είχε κάνει ο θυρωρός. Ο γέ-
ρος ακούμπησε το κουτί κάτω, με προσοχή, κι άρχισε να ζητάει
αναστατωμένος συγγνώμη.

«Ειλικρινά λυπάμαι, άρχοντά μου, πρέπει να ήμουνα πιο κο-
ντά απ' όσο νόμιζα».

«Φέρε κάτι για να καθαρίσεις το κρασί. Κάνε γρήγορα, πριν
μουσκέψει ολότελα το χαλί!»

Ο θυρωρός και ο νεαρός βοηθός του βγήκαν γρήγορα έξω. Ο
λόρδος Άσριελ πλησίασε στην ντουλάπα και μίλησε χαμηλόφωνα.

«Αφού είσαι εκεί μέσα, κάνε κάτι χρήσιμο. Μην αφήσεις από
τα μάτια σου τον διευθυντή όταν μπει. Αν μου πεις κάτι ενδια-
φέρον γι' αυτόν, θα σε βοηθήσω να μην μπλέξεις περισσότερο.
Κατάλαβες;»

«Ναι, θείε».

«Αν κάνεις τον παραμικρό θόρυβο, να ξέρεις πως δε θα σε
βοηθήσω. Θα σ' αφήσω να τα βγάλεις πέρα μόνη σου».

Απομακρύνθηκε πάλι και στάθηκε με την πλάτη γυρισμένη στη
φατιά, την ώρα ακριβώς που ο θυρωρός επέστρεφε με μια σκούπα
κι ένα φαράσι για να μαζέψει το σπασμένο ποτήρι και έναν κου-
βά και σφουγγαρόπανο για να καθαρίσει το κρασί από το χαλί.

«Σας ικετεύω για άλλη μια φορά, άρχοντά μου, να με συγχω-
ρέσετε, δεν ξέρω τι...»

«Απλώς καθάρισε γρήγορα αυτά τα χάλια».

Καθώς ο θυρωρός άρχισε να σφουγγαρίζει το χαλί για να βγά-
λει τον λεκέ από το κρασί, ο μπάτλερ χτύπησε την πόρτα και μπή-
κε μέσα μαζί με τον υπηρέτη του λόρδου Άσριελ, που λεγόταν
Θόρολντ. Κουβαλούσαν ένα βαρύ κιβώτιο από λουστραρισμέ-
νο ξύλο με μπρούντζινα χερούλια. Είδαν τι έκανε ο θυρωρός και
έμειναν τελειώς ακίνητοι.

«Ναι, ήταν το Τοκάι», τους είπε ο λόρδος Άσριελ. «Κρίμα.

Αυτή είναι η μηχανή; Στήσε την δίπλα στην ντουλάπα, Θόρολντ, αν μπορείς. Θα βάλω την οθόνη στην άλλη άκρη του δωματίου».

Η Λύρα συνειδητοποίησε πως θα μπορούσε μέσα από τη χαρμάδα της πόρτας να δει την οθόνη και ό,τι θα προβαλλόταν πάνω της και αναρωτήθηκε αν ο θεός της είχε επίτηδες διευθετήσει έτσι τα πράγματα. Σίγουρη πως δε θα την άκουγε κανείς με τον θόρυβο που έκανε ο υπηρέτης ξετυλίγοντας το κολλαρισμένο λινό και στερεώνοντάς το στο πλαίσιο του, ψιθύρισε: «Βλέπεις; Άξιζε τον κόπο να έρθουμε, έτσι δεν είναι;»

«Ίσως να 'χεις δίκιο», είπε ο Πανταλεήμων αυστηρά, με τη σιγανή φωνή του σκόρου. «Μα ίσως και όχι».

Ο λόρδος Άσριελ στεκόταν δίπλα στη φωτιά, πίνοντας γουλιά γουλιά τον καφέ που είχε μείνει στο φλιτζάνι του, και παρακολουθούσε κρυφά τον Θόρολντ, καθώς άνοιγε το κιβώτιο που περιείχε τη μηχανή προβολής και έβγαζε τα καπάκια από τους φακούς, πριν ελέγξει το ντεπόζιτο του λαδιού.

«Υπάρχει πολύ λάδι, άρχοντά μου», είπε. «Να στείλω έναν τεχνικό να το φτιάξει;»

«Όχι, θα το κάνω μόνος μου. Ευχαριστώ, Θόρολντ. Δεν τέλειωσαν ακόμη το γεύμα, Ρεν;»

«Όπου να 'ναι τελειώνουν, νομίζω, άρχοντά μου», απάντησε ο μπάτλερ. «Αν κατάλαβα καλά τον κύριο Κόουσον, ο διευθυντής και οι καλεσμένοι του δεν έχουν σκοπό να αργοπορήσουν εφόσον ξέρουν ότι είστε εδώ. Να πάρω τον δίσκο του καφέ;»

«Πάρ' τον και φύγε».

«Μάλιστα, άρχοντά μου».

Με μια ελαφριά υπόκλιση ο μπάτλερ πήρε τον δίσκο κι έφυγε και ο Θόρολντ τον ακολούθησε. Μόλις έκλεισε η πόρτα, ο λόρδος Άσριελ στράφηκε προς την άλλη άκρη του δωματίου, εκεί όπου βρισκόταν η ντουλάπα, και η Λύρα ένιωσε λες και η ματιά του είχε πάρει το σχήμα και τη δύναμη ενός βέλους ή ενός ακοντίου. Μετά έστρεψε αλλού το βλέμμα του και άρχισε να μιλάει σιγανά στο δαιμόνιό του.

Εκείνο έκατσε δίπλα του, ευκίνητο, κομπό και επικίνδυνο, με

τα πράσινα μάτια του να επιθεωρούν το δωμάτιο πριν στραφούν, όπως και τα δικά του μαύρα μάτια, στην πόρτα της αίθουσας ακριβώς τη στιγμή που κάποιος γύριζε το χερούλι. Η Λύρα δεν μπορούσε να δει την πόρτα, αλλά άκουσε τη βαριά ανάσα του πρώτου άντρα που μπήκε μέσα.

«Κύριε διευθυντά», είπε ο λόρδος Άσριελ. «Όπως βλέπετε, γύρισα. Φέрте μέσα τους καλεσμένους σας, έχω να σας δείξω κάτι πολύ ενδιαφέρον».

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ – Ι

«Είναι ένα από αυτά τα βιβλία
που μετά βίας αντέχεις να αφήσεις».
THE SCOTSMAN

Χωρίς αυτό το παιδί θα πεθάνουμε όλοι.

Η Λύρα και το δαιμόνιό της ζουν ελεύθερα και ανέμελα ανάμεσα στους λογίους του Κολεγίου Τζόρνταν, στην Οξφόρδη. Αλλά η μοίρα που έχει γραφτεί για εκείνη από τότε που γεννήθηκε την οδηγεί σ' ένα επικίνδυνο ταξίδι στον παγωμένο Βορρά, σε αναζήτηση ενός φίλου που έχει απαχθεί. Πρόκειται για ένα ταξίδι που θα έχει ανυπολόγιστες συνέπειες πέρα από τον δικό της κόσμο...

ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΙΟΥ ΠΑΡΑΜΥΘΑ ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ,
ΠΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΕ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN: 978-960-274-252-5

9 789602 742525

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ: 01598